

Hold Norge Rent
ÅRSRAPPORT 2018

Forsidebilde: Lillian Låve Selvik

Utgiver: Hold Norge Rent

Redaktør: Lise Keilty Gulbransen

Tekst: Lise Keilty Gulbransen

Foto: Avfall Norge, Odd Henning Stuen, Lise Keilty Gulbransen, Kine Martinussen, Andreas Winter

Layout: Eirin Hoem Tømte

Adresse: Nedre Vollgate 9, 0158 Oslo

Telefon: 400 01 438

E-post: post@holdnorerent.no

Nettside: holdnorerent.no

INNHold

1. Innledning	4
2. Om Hold Norge Rent	6
3. Medlemmer og samarbeidspartnere	7
4. Styret	10
5. Hovedaktiviteter	11
5.1 Hold Norge Rent-konferansen	11
5.2 Gullklypa	11
5.3 Før fuglene kommer	12
5.4 Strandryddedagen/Strandryddeuka	12
5.5 Hold høsten ren	13
5.6 Adopter en strand	14
5.7 Folkeforskning	14
5.8 Pilotprosjekter	15
5.8.1 Kartlegging av forsøpling i norske kommuner	15
5.8.1 Kartlegging av forsøpling langs vassdrag og innsjøer	15
5.8.1 Ressursbanken	15
5.9 Ryddeportalen	16
5.10 Ryddepakker	17
5.11 Refusjonsordningen	18
5.12 Samarbeidsarenaen for aktører som arbeider mot marin forsøpling (SAM)	18
6. Kommunikasjon	20
6.1 Egne kanaler	20
6.2 Mediearbeid	21
6.3 Utadrettet aktivitet	21
6.4 Rådgivnings- og veiledningstjenester	21
6.5 Forebyggende arbeid	23
6.6 Rapporter	23
7. Internasjonalt arbeid	25
7.1 Nordisk samarbeid	25
7.2 Let's Clean up Europe	26
7.3 International Coastal Cleanup	27
7.4 World Cleanup Day	27
7.5 Clean Europe Network	27
7.6 Statsbesøk til Kina	28
8. Annen aktivitet	29
8.1 Ryddeaksjon med S/S Vega	29
8.2 NRK-kampanjen	30
8.3 Deltakelse i opprydding	30
8.4 Dypdykk i plashavet	31
8.5 Deltakelse i eksterne prosjekter	31
8.6 Organisasjonsutvikling	32
9. Administrasjonen	33
10. Årsregnskap	34

1. INNLEDNING

2018 var nok et travelt og begivenhetsrikt år for Hold Norge Rent (HNR). Marin forsøpling fortsetter å stå høyt på samfunnets agenda, og særlig media og næringslivet bidro til å opprettholde fokuset gjennom året. En av hovedgrunnene til økt engasjement og aktivitet i 2018 var NRKs store kampanje. Stadig flere aktører engasjerer seg i arbeidet mot forsøpling, og bevilgninger fra offentlige myndigheter, fond, stiftelser og næringslivet, er avgjørende for aktivitetsnivået på feltet.

Økt engasjement og aktivitet på feltet fører til økt pågang til Hold Norge Rent. Det er svært gledelig at så mange henvender seg til foreningen og bruker oss som kilde til kunnskap, råd og veiledning så vel som å ønske oss som partner inn i deres arbeid.

Aktivitetsnivået var høyt gjennom hele året, og Hold Norge Rent kan vise til meget gode resultater, men kutt i bevilgningene fra Miljødirektoratets tilskuddsordning for tiltak mot marin forsøpling førte til store utfordringer. 2018 ble et meget tøft år for administrasjonen som fortsatte å være underbemannet i forhold til arbeidsmengde gjennom hele året.

Hold Norge Rent skal både forebygge forsøpling og bidra til at forsøpling ryddes opp, men grunnet begrensede ressurser har foreningens fokus først og fremst vært rettet mot opprydding av herreløst marint avfall. Innsatsen mot landforsøpling og forebyggende arbeid øker gradvis, og tross manglende finansiering, gjennomførte vi også aktiviteter på disse feltene i 2018. Støtte fra Plastreturs Miljøprosjekt muliggjorde deler av dette arbeidet.

2018 var nok et rekordår for frivillig opprydding av herreløst marint avfall. Nærmere 143 000 frivillige deltok i over 5 700 ryddeaksjoner og samlet inn nærmere 2 800 tonn avfall ifølge statistikk fra Hold Norge Rents ryddeportal. Dette inkluderer 954 ryddeaksjoner i innlandet langs vassdrag og innsjøer. Dette var et satsingsområde for Hold Norge Rent i 2018, og i løpet av året samlet frivillige inn over 500 tonn avfall fra disse områdene.

Økte offentlige bevilgninger har gitt arbeidet mot marin forsøpling langt bedre rammebetingelser, men det er en utfordring at disse bevilgningene er øremerket opprydding av marint avfall og forebygging av marin forsøpling. Norge har også et forsøplingsproblem i innlandet, men det finnes ikke ressurser til å verken rydde opp eller bekjempe denne forsøplingen. Hold Norge Rent har derfor som mål at skillet mellom forsøpling i marine miljøer og forsøpling i innlandet viskes ut slik at vi effektivt kan bekjempe alle former for forsøpling i Norge.

Vi takker våre sponsorer, medlemmer og samarbeidspartnere for støtten og samarbeidet i 2018, og vi takker spesielt de tusenvis av frivillige som bidro til kampen mot forsøpling gjennom å rydde strender, holmer, øyer og havbunnen langs kysten og langs bekker, vassdrag, innsjøer, stier m.m. i innlandet.

Sammen rydder vi Norge!

Asgeir Knudsen
Styreleder

Lise Keilty Gulbransen
Daglig leder

2. OM HOLD NORGE RENT

Hold Norge Rent (HNR) er en ideell forening som skal arbeide mot forsøpling.

Hold Norge Rents hovedmål er å:

- ✓ Forebygge forsøpling
- ✓ Engasjere offentlig, privat og frivillig sektor i arbeidet mot forsøpling
- ✓ Mobilisere frivillige til opprydding av herreløst avfall
- ✓ Levere kunnskap om forsøpling

Hold Norge Rent skal:

- ✓ Ha oversikt over og formidle kunnskap om forsøplings situasjonen i Norge
- ✓ Bidra til forebygging og opprydding av avfall på avveie
- ✓ Være en spydspiss i arbeidet mot marin forsøpling
- ✓ Sikre en solid og forutsigbar økonomi
- ✓ Bygge en robust organisasjon
- ✓ Bygge nettverk og ta initiativ til samarbeid internasjonalt

Hold Norge Rent skal bidra til å samle miljøene i Norge som arbeider mot forsøpling og ressurser på avveie, for dialog og samarbeid så vel som for utveksling av kunnskap og erfaringer. Videre skal foreningen bidra til økt gjenbruk og gjenvinning ved at avfall samles inn gjennom etablerte retur- og innsamlingsordninger.

3. MEDLEMMER & SAMARBEIDSPARTNERE

3.1 MEDLEMMER

Hold Norge Rent er en medlemsorganisasjon. Gjennom medlemskap i Hold Norge Rent kan aktører fra både offentlig, privat og frivillig sektor bidra til arbeidet mot forsøpling generelt og marin forsøpling spesielt.

Følgende kan være medlemmer:

- ✓ Private bedrifter
- ✓ Bransjeorganisasjoner
- ✓ Offentlige virksomheter som kommuner, fylkeskommuner, offentlig eide selskaper m.fl.
- ✓ Private foreninger og frivillige organisasjoner

Per 31. desember 2018 hadde Hold Norge Rent 84 medlemmer.

HOVEDMEDLEMMER

1. AIRFRANCE KLM
2. Asker kommune
3. Avfall Norge
4. Bergen kommune
5. Bewi Produkter AS
6. Bryggeri- og drikkevareforeningen
7. Den Norske Turistforening
8. EIR Organics AS
9. Eplehuset
10. ERP Recycling
11. Flokk AS
12. Forbundet Kysten
13. Fosen Renovasjon IKS
14. Friluftsrådernes Landsforbund
15. GRID Arendal
16. Grønt punkt Norge
17. Guri Kunna Videregående Skole
18. Helgeland Avfallsforedling IKS
19. Helly Hansen
20. Hurtigruten AS
21. In the same boat
22. Infinitum
23. IRS Miljø IKS
24. Karmøy kommune
25. Kristiansand kommune
26. Lantmännen Unibake Norway AS
27. Lofoten Avfallsselskap IKS
28. LOOP Stiftelsen for kildesortering og gjenvinning
29. Marinreparatørene
30. Mepex
31. Miljøagentene
32. Nordhordland og Gulen IKS
33. Nordic Ocean Watch
34. Nordkapp kommune
35. Norges Dykkerforbund
36. Norges Fiskarlag
37. Norges Jeger- og Fiskerforbund
38. Norges Naturvernforbund
39. Norges Seilforbund
40. Norsk Friluftsliv
41. Norsk Vann
42. Norwex Norge AS
43. NOVASOL
44. Orkla ASA

45. Oslofjorden Båteierunion (OBU)
46. Plastfritt Hav
47. PLS Norge AS
48. Polyform
49. Prestgaard/Andersen
50. Project Baseline Trondheim
51. Ragn Sells AS
52. Redningsselskapet
53. Remiks Miljøpark AS
54. RENAS AS
55. Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS
56. REN Clean Skincare
57. Reno-Vest IKS
58. Romsdalshalvøya Interkommunale Renovasjonsselskap IKS
59. SALT Lofoten
60. Sandnes kommune
61. Sea Sick Fish
62. Skagerak Energi AS
63. Stiftelsen FEE
64. Stop wasting plastic
65. Syklus
66. Tine
67. Vellenes Fellesorganisasjon
68. Vestfold Avfall og Ressurs AS
69. Vi Rydder Askøy
70. World Wildlife Fund Norge
71. Ålesund kommune - Bingsa Næring

STØTTEMEDLEMMER

1. Batteriretur
2. Dito Agency
3. Eagle Products AS
4. Ecofiber Recycling AS
5. Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap
6. Hålogaland Ressursselskap IKS
7. Innherred Renovasjon IKS
8. Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap IKS
9. Norsk Resy
10. Romerike avfallsforedling IKS (ROAF)
11. Stavanger kommune
12. SpillTech AS
13. Ålesundregionen Interkommunale Miljøsekskap IKS

Medlemskontingentene for 2018 var henholdsvis kr. 10.000 for hovedmedlemmer, kr. 5.000 for støttemedlemmer og kr. 2.000 for frivillige lag, foreninger og organisasjoner.

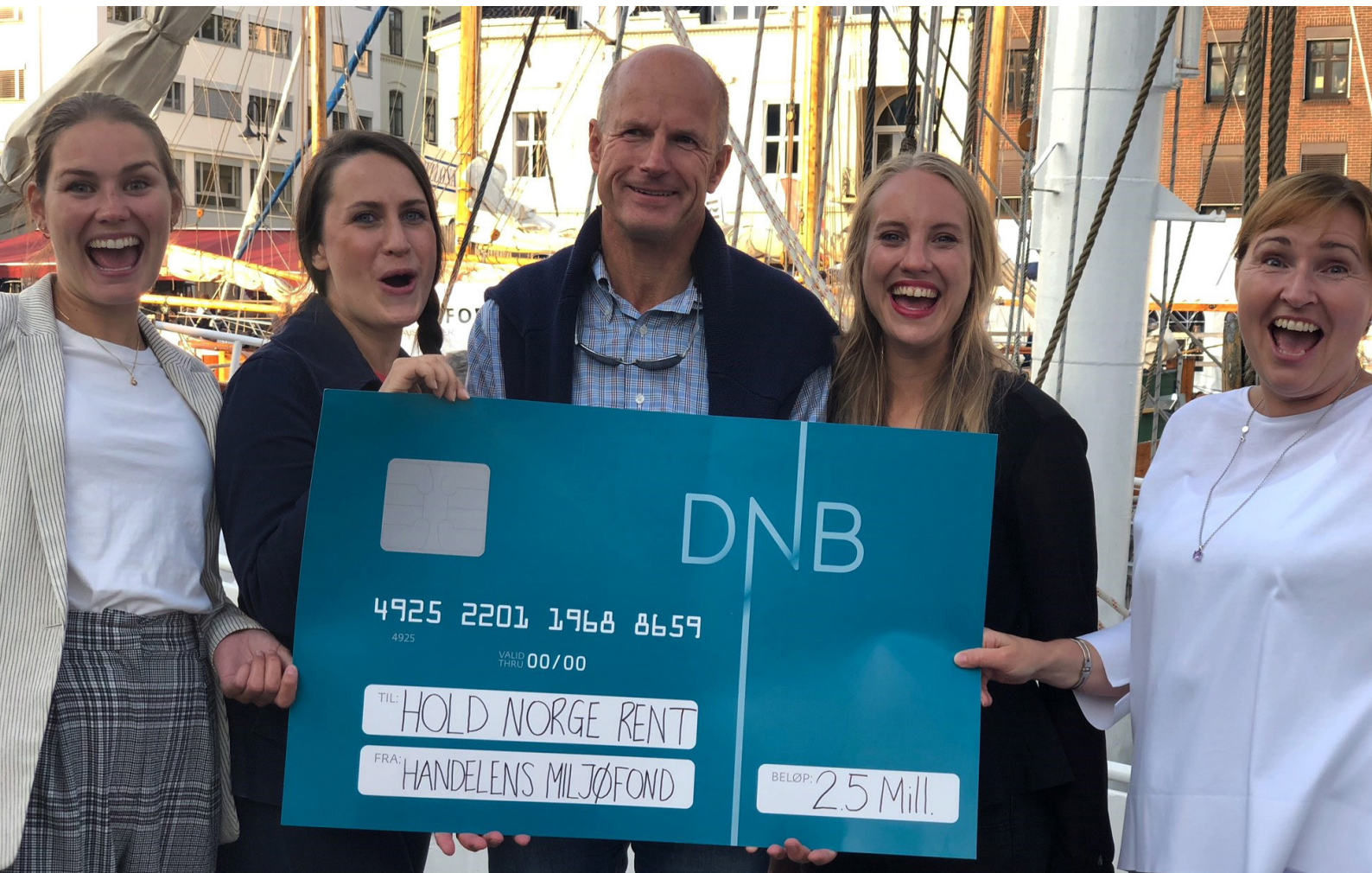
3.2 SAMARBEIDSPARTNERE

Hold Norge Rent hadde ni hovedsponsorer i 2018:

- ✓ Avfall Norge
- ✓ Grønt Punkt Norge AS
- ✓ Ragn-Sells AS
- ✓ Skagerak Energi AS
- ✓ Sirkel Glass
- ✓ Infinitum
- ✓ Coop Norge
- ✓ Norrøna
- ✓ Plukkposen

3.3 TILSKUDD, STØTTE OG GAVER

I 2018 mottok Hold Norge Rent tilskudd fra Nordisk ministerråd, Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet, samt støtte fra Sparebankstiftelsen DNB og Plastreturs Miljøprosjekt. I tillegg mottok foreningen en rekke gaver fra enkeltpersoner, skoler, organisasjoner og bedrifter inkludert bidrag fra Handelens Miljøfond og Stiftelsen UNI.

Gave fra Handelens Miljøfond. Foto: Avfall Norge.

4. STYRET

Hold Norge Rents styre har i perioden 24. april 2018 til 24. april 2019 bestått av:

- ✓ Nancy Strand, Avfall Norge (styrets leder)
- ✓ Eirik Oland Grønt Punkt Norge (styrets nestleder)
- ✓ Cecilie Lind, Ragn-Sells AS (styremedlem)
- ✓ Thor Bjørn Omnes, Skagerak Energi AS (styremedlem)
- ✓ Hildegunn Iversen, LOOP Stiftelsen for kildesortering og gjenvinning (styremedlem)
- ✓ Asgeir Knudsen, Friluftsrådernes Landsforbund (styremedlem)
- ✓ Øivind Østbø, Remiks Miljøpark AS (styremedlem)
- ✓ Simen Knudsen, Nordic Ocean Watch (styremedlem)
- ✓ Monica Kleffegård Hartviksen, Lofoten Avfallsselskap IKS (varamedlem)
- ✓ Joan Fabres, GRID Arendal (varamedlem)

5. HOVEDAKTIVITETER

Hold Norge Rents virksomhet er prosjektfinansiert, og arbeidet med prosjektene som foreningen har mottatt tilskudd til, utgjør hovedaktiviteten til foreningen.

5.1 HOLD NORGE RENT-KONFERANSEN

Hold Norge Rent-konferansen er Norges viktigste møteplass for marin forsøpling.

I 2018 fant konferansen sted 6. - 7. februar på Voksenåsen Kultur- og konferansehotell. Hovedtema var Norden med fokus på Arktis, fiskeri og nordisk samarbeid. Konferansen ble åpnet av Kronprins Haakon og hadde 145 deltakere. Flertallet av deltakerne var enten fra offentlig virksomhet, avfallsselskap eller fra frivillige organisasjoner.

Programkomite for Hold Norge Rent-konferansen 2018

- ✓ Malin Jacob (Hold Norge Rent) - leder
- ✓ Christine Sørensen (Hold Norge Rent) - sekretær
- ✓ Cecilie Lind (Ragn-Sells)
- ✓ Eva Blidberg (Håll Sverige Rent)
- ✓ Bo Eide (Ren Kyst/Tromsø kommune)
- ✓ Jannike Falch-Andersson (SALT/Norut)
- ✓ Asgeir Knudsen (Friluftsrådernes Landsforbund)

Prosjektet ble gjennomført med tilskudd fra Miljødirektoratet og sponsormidler fra Ragn-Sells AS.

5.2 GULLKLYPA

Gullklypa 2017 gikk til Per-Erik Schulze fra Naturvernforbundet for mangeårig engasjement og innsats mot marin forsøpling, samt for hans rolle som inspirator og nasjonal talsperson.

Juryen bestod av Hildegunn Iversen (LOOP/styret i HNR), Nicolay Moe, (Oslofjordens Friluftsråd) og Bård Bringsrud Svensen (Orkla).

Prisen ble delt ut av Oslos byråd for samferdsel og miljø, Lan Marie Nguyen Berg, under Hold Norge Rent-konferansen i Oslo.

5.3 FØR FUGLENE KOMMER

Før fuglene kommer (FFK) er et samarbeidsprosjekt mellom Hold Norge Rent, Statens naturoppsyn og Norsk Ornitologisk Forening, i tillegg lokale og regionale koordinatorene og aktører.

Målet er å rydde områder som er viktige for hekkende fugl, før hekketiden begynner og ferdselsforbudet trer i kraft. I store deler av landet starter hekkingen stadig tidligere på våren, og i 2018 ble en del av ryddingen utsatt til høsten både grunnet værforhold og grunnet behovet for ikke å forstyrre fuglene.

Prosjektet ble gjennomført for tredje gang i 2018 og organiseres på fylkesnivå. Følgende FFK-avdelinger bidro til Før fuglene kommer 2018:

- ✓ FFK Oslofjorden under ledelse av Oslofjordens Friluftsråd sammen med Marinreparatørene og Kystlotteriet
- ✓ FFK Agder i regi av Våre Strender og Naturvernforbundet
- ✓ FFK Rogaland i regi av Jæren Friluftsråd, Ryfylke Friluftsråd, Clean Shores Global og Strandryddeaksjon Haugalandet
- ✓ FFK Hordaland under ledelse av Bergen og Omland Friluftsråd og i regi av Norges Miljøvernforbund
- ✓ FFK Møre og Romsdal i regi av Runde Miljøsentert og Plastpiratene (Lepsøy)
- ✓ FFK Troms under ledelse av Ren Kyst

Prosjektet ble gjennomført med tilskudd fra Miljødirektoratet.

5.4 STRANDRYDDEDAGEN / STRANDRYDDEUKA

Strandryddedagen er Norges største kollektive ryddedugnad, og i 2018 mobiliserte denne dugnaden nok en gang rekordmange frivillige, og disse ryddet mer forsøpling enn noen gang tidligere.

Strandryddedagen er en del av Strandryddeuka som gikk fra 30. april til 6. mai 2018. Hold Norge Rent inviterer til en hel uke med rydding for å gi alle muligheten til å delta, og vi er i ferd med å etablere Strandryddeuka som merkevare og hovedkampanje.

Her følger en oppsummering av resultatene fra hele ryddesesongen i 2018 i henhold til tall fra Ryddeportalen og Hold Norge Rents samarbeidspartnere:

- ✓ 5 738 ryddeaksjoner
- ✓ 142 810 frivillige deltok
- ✓ 7 983 km ble ryddet
- ✓ 2 793 tonn marint avfall ble samlet inn

Det ryddes i alle fylker både langs kysten og i innlandet langs vassdrag og innsjøer, og vi så en betydelig økning i innlandet i løpet av 2018. Nordland var tilbake på topp med Trøndelag og Møre og Romsdal på henholdsvis andre- og tredjeplass blant fylkene.

Hedmark hadde størst økning i antall ryddeaksjoner fra fem i 2017 til 217 i 2018. Oppland og Finnmark hadde også kraftig vekst med henholdsvis seks i 2017 til 109 i 2018 og 33 i 2017 til 145 i 2018. Finnmark utmerker seg her grunnet antall innbyggere og enorme avstander.

Prosjektet ble gjennomført med tilskudd fra Miljødirektoratet.

5.5 HOLD HØSTEN REN

Hold høsten ren ble arrangert for tredje gang i 2018. Kampanjen fant sted 10. – 16. september og ble arrangert i tilknytning til den internasjonale strandryddedagen lørdag 15. september.

I 2018 ble også World Cleanup Day arrangert for første gang i Norge. Denne dagen sammenfaller med den internasjonale strandryddedagen og fokuserer på opprydding av eierløst avfall uten å skille mellom landbasert og marin forsøpling. Hold Norge Rent er ikke avsender av denne dugnaden, men vi veiledet de norske arrangørene¹.

Dugnad i Lågendeltaet. Foto: Odd Henning Stuen.

Kampanjelanseringen for Hold høsten ren 2018 ble lagt til Lågendeltaet i Oppland sammen med Vassdragsforbundet for Mjøsa og tilløpselver, Naturvernforbundet for Lillehammer og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Det ble gjennomført 221 ryddeaksjoner, og totalt 5 683 frivillige deltok ifølge tall fra Ryddeportalen. Dette er nesten en dobling i antall aksjoner sammenliknet med 2017. 64 tonn eierløst marint avfall ble ryddet.

Prosjektet ble gjennomført med tilskudd fra Miljødirektoratet.

5.6 ADOPTER EN STRAND

Adopter en strand er et tiltak som skal bidra til å rydde herreløst avfall på avveie i norsk natur og forebygge marin forsøpling.

Målet er både å sikre regelmessig rydding av de adopterte områdene og å skaffe mer kunnskap om marin forsøpling for å identifisere, ansvarliggjøre og stoppe kildene til det marine avfallet i Norge.

Adopsjonsgrupper kan adoptere strender, øyer, holmer m.m. så vel som områder av havbunnen eller innsjøer, elver, bekker m.m. så vel som stier og turområder.

Adopter en strand ble offisielt lansert 8. september i Hemsedal under Hold høsten ren 2017.

Ved inngangen til 2018 hadde Hold Norge Rent etablert syv adopsjonsgrupper, og ved utgangen av året hadde nettverket vokst til 45 grupper.

Høsten 2018 arrangerte HNR en samling for nettverket i Horten. Grupper fra hele landet deltok og lærte mer om forventinger til adopsjonsgruppene så vel som hvordan bruke det digitale verktøyet som er utviklet for disse gruppene og er en del av Ryddeportalen. Hovedfokuset var for øvrig på motivasjon og erfaringsutveksling.

Prosjektet er fullfinansiert med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB.

5.7 FOLKEFORSKNING

Opprydding er viktig, men forebygging er mye viktigere. Samfunnet må prioritere forebygging høyt i årene fremover hvis vi skal lykkes med å redusere og stoppe forsøplingen både i Norge og globalt.

Hold Norge Rent har en kunnskapsbasert tilnærming til forebygging og har som mål å basere arbeidet mot forsøpling på kunnskap om både kilder og årsaker på lokalt, regionalt, nasjonalt og nordisk nivå så vel som i Europa og globalt.

HNR har samlet kunnskap om forsøpling i Norge siden 2011. Foreningen henter i dag kunnskap gjennom folkeforskning og egne kartleggingsprogram.

Folkeforskning er både Hold Norge Rents og Norges hovedkilde til kunnskap om forsøpling, og HNR har hatt som mål å øke antall ryddeaksjoner med detaljert registreringer. I 2018 ble det registrert detaljerte funn på 39 % av aksjonene i Ryddeportalen. Dette er et meget godt resultat sett i lys av økingen i antall ryddeaksjoner.

5.8 PILOTPROSJEKTER

Hold Norge Rent arbeidet med tre pilotprosjekter i 2018.

1. KARTLEGGING AV FORSØPLING I NORSKE KOMMUNER

I Norge har vi dessverre begrenset med kunnskap om forsøplingssituasjonen både på landsbasis og i hver enkelt kommune, og det er dermed vanskelig å utvikle hensiktsmessige tiltak både mot lokale, regionale og nasjonale forsøplingsproblemer.

Dette pilotprosjektet startet opp i 2017 og ble fullført i 2018. Sammen med Kristiansand kommune, Avfall Sør og Statistisk sentralbyrå gjennomførte HNR en metodetest på kartlegging av forsøpling i Kristiansand.

Målet med prosjektet var å danne grunnlaget for utviklingen av et kartleggingsverktøy for norske kommuner. En rekke europeiske land har utviklet slike verktøy for å kartlegge og overvåke egen forsøpling, og i denne piloten testet vi Håll Sverige Rents metode.

Denne piloten og SSBs vurdering av metodikken har gitt oss viktig kunnskap, og i 2019 fortsetter arbeidet med testing av den felleseuropeiske metoden utviklet av Clean Europe Network.

Prosjektet ble finansiert med støtte fra Plastreturs Miljøprosjekt.

2. KARTLEGGING AV FORSØPLING LANGS VASSDRAG OG INNSJØER

I 2017 mottok HNR midler fra Miljødirektoratet til kartlegging av forsøpling langs vassdrag og innsjøer. Dette tilskuddet ble ikke videreført i 2018, men HNR gjennomførte likevel to kartlegginger i 2018.

Vi kartla Nitelva på Lillestrøm der vi satte særskilt fokus på forsøpling fra drikkevareemballasje, og vi kartla to områder langs Gillsvannet i Kristiansand etter metodikken som ble utviklet i 2017.

Resultatene fra disse kartleggingene vil inkluderes i sluttrapporten for kartlegging av vassdrag og innsjøer.

3. TILTAK MOT FORSØPLING I NORSKE KOMMUNER/RESSURSBANKEN

I 2018 fikk Hold Norge Rent støtte fra Plastreturs Miljøprosjekt til å lage en veiledningsbrosjyre for kommuner som ønsker å arbeide mot forsøpling.

Brosjyren ble laget og distribuert til samtlige norske kommuner, men underveis i prosessen ble det klart at verktøyet som kommunene trenger for å arbeide mot forsøpling er langt mer omfattende enn det som kan formidles gjennom en brosjyre.

Hold Norge Rent startet derfor arbeidet med å utvikle en digital ressursbank for kommuner og lanserte første utgave av Ressursbanken for kommuner i 2018. Verktøyet videreutvikles i løpet av 2019.

Målet med Ressursbanken er å hjelpe kommunene i gang med arbeidet mot forsøpling. Her får kommunene konkrete råd, inspirasjon og kunnskap om forsøpling med særlig fokus på kilder og årsaker til forsøpling og på tiltak mot forsøpling.

Kartlegging av vassdrag og innsjøer. Foto: Lise Keilty Gulbransen.

5.8 RYDDEPORTALEN

Ryddeportalen er et kommunikasjons- og kartleggingsverktøy som legger til rette for innmelding av forsøplede områder og elektronisk påmelding og koordinering av ryddeaksjoner, samt registrering av tall og funn i tilknytning til aksjonene.

Portalen viser hvilke ryddeaksjoner som er planlagt, aksjoner som er åpne for påmelding, når og hvor aksjoner finner sted, hvor frivillige kan hente gratis ryddeutstyr og levere marint avfall vederlagsfritt, hvilke ryddeaksjoner som er avsluttet og hvor det er forsøplede områder som er meldt inn i kartet.

Ryddeportalen er per i dag Norges viktigste kilde til data om marin forsøpling. Portalen inneholder unik kunnskap, og datamengden muliggjør dokumentasjon av blant annet mengder, geografiske forskjeller, avfallstyper, kilder og utviklingen over tid.

NRKs mobiliseringskampanje stilte store krav til Ryddeportalen i 2018, og HNR jobbet intensivt med leverandøren over en periode på fem måneder for å oppgradere og tilpasse portalen i forbindelse med denne kampanjen.

Portalen fikk en rekke nye funksjoner i 2018, og det ble lagt særlig vekt på funksjonalitet for avfallsbransjen. Også billedfunksjonen kom på plass i løpet av 2018, selv om denne dessverre ikke var klar til NRK-kampanjen.

Ryddeportalen er verdiløs uten brukerne, og Hold Norge Rent er svært takknemlige for at frivillige over hele Norge tar seg tid til å legge inn informasjon i portalen. Kunnskapsgrunnlaget som de frivillige har gitt oss, har hatt avgjørende betydning for arbeidet mot forsøpling i Norge.

Prosjektet ble gjennomført med støtte fra Handelens Miljøfond.

5.10 RYDDEPAKKER

Hold Norge Rent tilbyr to typer ryddepakker: aksjonspakker til frivillige ryddere og stasjonære ryddepakker til utfarts- og overnattingssteder ved kysten, på fjellet og i skog og mark.

FØLGENDE MATERIELL TILBYS I RYDDEPAKKENE:

- ✓ HNR-magasinet
- ✓ Ryddeveileder
- ✓ Sikkerhetsveileder
- ✓ Informasjonsplakater
- ✓ Avfallssekker
- ✓ Avfallsposer
- ✓ Ryddehansker

I løpet av 2018 distribuerte Hold Norge Rent 80 000 avfallsposer, 90 000 avfallssekker og 50 000 par hansker vederlagsfritt. Utsendelsene ble gjennomført på dugnadsbasis av frivillige sammen med Hold Norge Rents administrasjon.

HNR har som mål å få på plass et nasjonalt nettverk med distributørledd for ryddepakker. I løpet av 2018 kom arbeidet med å etablere dette nettverket godt i gang, og ved utgangen av året hadde Norge 220 lokale distributører av ryddepakker.

Ryddepakkene ble produsert og distribuert med tilskudd fra Miljødirektoratet og støtte fra Plastreturs Miljøprosjekt, Ragn-Sells AS og Grønt Punkt Norge.

Utsnitt av informasjonsplakat inkludert i ryddepakkene:

NEDBRYTNINGSTID I NATUREN

SYLTETØYGLASS,
1 000 000 ÅR

BRUSFLASKE,
450 ÅR

HAGLEPATRON &
PLASTFORLADNING,
20-30 ÅR

BLEIE, 450 ÅR

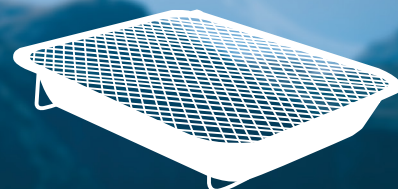
VÅTSERVIETT, 10-20 ÅR

SJOKOLADEPAPIR, 10-20 ÅR

ØLBOKS, 200 ÅR

ENGANGSGRILL, 200-400 ÅR

5.11 REFUSJONSORDNINGEN

Refusjonsordningen for marint avfall ble videreført i 2018, og ordningen skal sikre at aktører som bidrar til opprydding av herreløst marint avfall, ikke må dekke kostnadene til transport og behandling av det innsamlede avfallet. Ordningen skal:

- ✓ Legge til rette for at avfallsbransjen kan bidra til arbeidet mot marin forsøpling
- ✓ Motivere til økt oppslutning og hyppigere rydding
- ✓ Stimulere til en økning i antall aktører som bidrar til og deltar i oppryddingsarbeidet
- ✓ Sikre at eksisterende bidragsytere og deltakere ikke faller fra grunnet økonomi

I 2018 ble ordningen utvidet til å inkludere refusjon for utgifter til transport av frivillige som skal delta på ryddeaksjoner. Transportmidler kan være bil, buss eller båt enten kollektive transportmidler eller innleide transportmidler.

Hold Norge Rent behandlet 64 søknader om refusjon i 2018, og 60 søknader ble innvilget. Disse mottok samlet 3 119 207 kroner i refusjon for transport og innlevering/mottak av herreløst marint avfall og/eller for transport av frivillige.

Styringsgruppen for Refusjonsordningen hadde følgende medlemmer i 2018:

- ✓ Lise Keilty Gulbransen (daglig leder i Hold Norge Rent)
- ✓ Mari Mo Osterheider (prosjektmedarbeider i Hold Norge Rent)
- ✓ Tom Sørum (fagsjef for Skjærgårdstjenesten hos Oslofjordens Friluftsråd)
- ✓ Jonny Sveen (daglig leder Maren AS)
- ✓ Sara Wilsgaard (kommunikasjonssjef i Avfall Norge)

Refusjonsordningen er fullfinansiert med tilskudd fra Miljødirektoratet.

5.12 SAMARBEIDSARENAEN FOR AKTØRER SOM ARBEIDER MOT MARIN FORSØPLING (SAM)

SAM er en nettverksarena for offentlige, private og frivillige aktører som arbeider mot marin forsøpling eller bidrar til arbeidet mot marin forsøpling både nasjonalt og internasjonalt.

SAM skal legge til rette for dialog, koordinering og samarbeid. Her møtes forvaltningen, næringslivet, gründere, forskere, konsulenter, avfallsbransjen, miljøbevegelsen, friluftslivet, frivilligheten m.fl. til faglige samtaler og debatter, inspirasjon og sosialt samvær så vel som for å legge grunnlaget for bedre koordinering og mer samarbeid på tvers av sektorene og mellom aktørene.

Hold Norge Rent arbeider aktivt med å sette sammen et aktuelt og nyttig SAM-program som både skal gi faglig påfyll og skape utgangspunktet for dialog, informasjonsutveksling, nettverksbygging og samarbeidsmuligheter. Programmet settes sammen i dialog med aktørene i miljøet.

I 2018 arrangerte HNR to SAM-samlinger, og begge ble lagt til Oslo. Samlingene satte særlig fokus på samarbeid, nye tiltak, ny forskning og politisk utvikling på feltet. Vårsamlingen hadde 62 deltakere, og høstsamlingen hadde 48 deltakere.

Høstsamlingen satte dessuten særlig fokus på småsøppel som snus og sigarettneiper. Dette resulterte i mye engasjement rundt tematikken, og flere samarbeid og konkrete tiltak kom på plass i etterkant av samlingen.

Prosjektet er gjennomført med tilskudd fra Miljødirektoratet

Malin Jacob takkes av som leder for SAM. Foto: Kine Martinussen.

6. KOMMUNIKASJON

Kommunikasjon er en meget sentral del av Hold Norge Rents arbeid. Målet er å engasjere og mobilisere hele det norske samfunn i kampen mot forsøpling og å arbeide forebyggende med holdnings- og atferdsendring i forhold til forsøpling.

Det er også et mål for Hold Norge Rent å sikre at forsøpling er en del av den offentlige dialogen om avfall og inkluderes i politiske prosesser med fokus på avfall. Foreningens informasjonsarbeid rettes derfor også i særlig grad mot offentlige myndigheter og politikere på både lokalt og nasjonalt nivå.

HNRs informasjonsarbeid inkluderte følgende hovedaktiviteter i 2018:

- ✓ Egne kanaler
- ✓ Mediearbeid
- ✓ Utadrettet aktivitet
- ✓ Holdningsskapende arbeid
- ✓ Rapporter

6.1 HOLD NORGE RENT-MAGASINET

I 2018 lanserte HNR Hold Norge Rent-magasinet. Dette magasinet skal være en kanal for fakta og kunnskap om forsøpling så vel som en kilde til inspirasjon. Magasinet ble lansert på HNR-konferansen 2018 og hadde et opplag på 2 500.

I tillegg til distribusjon under HNR-konferansen ble magasinet sendt til alle kommuner og distribuert til de frivillige gjennom ryddepakken. Hele opplaget ble distribuert.

Hold Norge Rent-magasinet ble finansiert av annonsørene, og vi er svært takknemlige for denne støtten.

6.2 STATISTIKK I EGNE KANALER

Hold Norge Rent formidler nyheter og informasjon på nettsiden holdnorerent.no og er aktiv i sosiale medier. I tillegg har foreningen eget nyhetsbrev.

I 2018 var rekkevidden for aktiviteten i egne kanaler som følger²:

- ✓ Unike besøkende på nettsiden: 1 13 000
- ✓ Twitter: 1 750 følgere
- ✓ Instagram: 2 500 følgere
- ✓ Facebook (Strandryddedagen): 11 000 følgere
- ✓ Facebook (Hold Norge Rent): 7 500 følgere
- ✓ Nyhetsbrev: 3 250 abonnenter
- ✓ HNR sendte ut 8 nyhetsbrev i løpet av 2018

6.3 MEDIEARBEID

Hold Norge Rents mediarbeid består både av å svare fortløpende på henvendelser fra norske medier så vel som utenlandske aktører og av proaktivt mediarbeid.

Hold Norge Rent sendte ut følgende pressemeldinger i 2018:

- ✓ Kronprinsen åpner Hold Norge Rent-konferansen 2018 (25.01.2018)
- ✓ Hold Norge Rent-konferansen 6. - 7. februar 2018 (02.02.2018)
- ✓ Miljøpris til Per-Erik Schulze (07.02.2018)
- ✓ Vi rydder før fuglene kommer tilbake (22.02.2018)
- ✓ Hold Norge Rent reiser på ekspedisjon (17.04.2018)
- ✓ Rekordmange frivillige vil ut og rydde! (30.04.2018)
- ✓ Invitasjon til markering av Strandryddedagen 2018 (04.05.2018)
- ✓ Høstjakt på forsøpling (11.09.2018)
- ✓ Nå skal forsøplingen i norske kommuner kartlegges (05.10.2018)

STATISTIKK MEDIEKLIPP

- ✓ Hold Norge Rent: 1 510 artikler.
- ✓ Strandryddedagen/Strandryddeuka: 1903 artikler

6.4 UTADRETTET AKTIVITET

Norge Rents utadrettede aktivitet fortsatte å vokse i 2018. Pågangen til foreningen øker i takt med økningen i antall aktører som engasjerer seg i arbeidet mot forsøpling, samt i takt med antall aktører som mottar støtte og tilskudd til arbeidet mot marin forsøpling.

Hold Norge Rents utadrettede aktivitet inkluderer foredragsvirksomhet, møter, samlinger og workshops, samt bidrag til og deltakelse i høringer, innspillmøter og eksterne arrangementer. Dette kommer i tillegg Hold Norge Rent-konferansen og SAM-samlinger.

² Tallene er avrundet

Foreningen gir opplæring, veiledning og råd om spørsmål knyttet til avfall på avveie, marin forsøpling, forebygging av forsøpling, opprydding av marint avfall m.m. til media, kommuner, renovasjons- og avfallsselskap, frivillige lag, foreninger og organisasjoner, bedrifter, privatpersoner m.fl.

FROKOSTMØTER

I 2018 arrangerte HNR «Afternoon Sea» i Oslo 26. april. Målet for dette møtet var å bringe ny kunnskap fra 6th International Marine Debris Conference (6IMDC) i San Diego til miljøet i Norge.

Med støtte fra Klima- og miljødepartementet deltok Hold Norge Rent på 6IMDC (den 6. verdenskonferansen om marin forsøpling) i San Diego i mars 2018, og vi hadde som mål å arrangere et seminar for å oppsummere de viktigste sakene/temaene fra konferansen for det norske miljøet i etterkant. Men vi mottok dessverre ikke midler til å gjennomføre et seminar, og vi valgte derfor å invitere til et ettermiddagsmøte i Oslo der vi tok opp noen utvalgte saker/temaer fra konferansen.

Dette møtet hadde ca. 15 deltakere og fokuserte blant annet på nord/sør-perspektivet, forsøpling som et resultat av containerutslipp og konsekvensene av ekstremvær, jordskjelv og tsunamier.

KOMMUNEBREV

Hvert år sender Hold Norge Rent ut minst to informasjonsbrev til samtlige norske kommuner. Her setter foreningen fokus på saker som kan være av nytte for kommunene, som datoer for våre nasjonale kampanjer, ryddepakker og Refusjonsordningen.

I 2018 sendte HNR ut to digitale informasjonsbrev og et informasjonsbrev per post til samtlige kommuner. HNRs kommunebrosjyre om arbeid mot forsøpling og HNR-magasinet ble sendt ut sammen med informasjonsbrevet som gikk ut per post.

FOREDRAG OG ARRANGEMENTER

I løpet av 2018 holdt Hold Norge Rents medarbeidere 40 eksterne foredrag. I tillegg prioriterte foreningen å være til stede på følgende arrangementer:

1. Arendalsuka 2018

Hold Norge Rent var medarrangør for «Norwegian solutions in a sea of plastic» som var en del av hovedprogrammet til Arendalsuka i 2018. I tillegg deltok HNR på en internasjonal workshop om tiltak mot marin forsøpling i utviklingsland.

2. Passion for Ocean

For tredje år på rad bidro HNR til Passion for Ocean (P4O) i Oslo. Dette er en inspirerende arena som HNR ønsker å støtte. I 2018 inviterte vi til mikroplastydding på Bygdøyenes i samarbeid med Clean Sounds.

OFFENTLIGE INNSPILLSMØTER OG HØRINGER

Hold Norge Rent bidro med innspill til følgende prosesser i 2018:

- ✓ Ekspertkomiteen for Handelens Miljøfond
- ✓ Nytt EU-direktiv for engangsartikler av plast
- ✓ Statsbudsjettet for 2019

6.5 FOREBYGGENDE ARBEID

Forebyggende arbeid gjennomfører hele Hold Norge Rents virksomhet. Det er enkeltmennesker, bedrifter, bransjer, offentlige aktører m.fl. som forsøpler, og Hold Norge Rents hovedoppgave er å redusere og stoppe denne forsøplingen.

FRIVILLIG RYDDING

Mobilisering til frivillig opprydding er HNRs mest sentrale forebyggingsverktøy. Deltakelse i ryddeaksjoner er den mest effektive måten å sikre holdnings- og atferdsendring med hensyn til forsøpling. Men selv om flere titalls tusen frivillige deltar i opprydding, er dette kun en brøkdel av befolkningen, og vi må derfor også arbeide målrettet med holdnings- og atferdsendring på andre måter.

SØPPELVETT

Hold Norge Rent har utviklet søppelvettreger som danner grunnlaget for holdningsskapende arbeid:

- ✓ Ballongvett
- ✓ Grill- og bålvettreger
- ✓ Dovett

Arrangementsvettreger er under utvikling og lanseres i løpet av 2019.

BRANSJESEMINAR

En rekke bransjer er dessverre betydelige kilder til forsøpling. Dette gjelder særlig fiskeri- og havbruksnæringen, bygg- og anleggsbransjen og landbruksnæringen, men også shipping, oljevirkosomhet, turisme og friluftsliv er betydelige direkte eller indirekte kilder.

Hold Norge Rent jobber derfor opp mot spesifikke bransjer for å identifisere kildene og årsakene hos bransjen, drøfte løsningsmuligheter og identifisere effektive tiltak.

I samarbeid med Avfall Norge gjennomførte HNR et bransjeseminar for bygg- og anleggsbransjen i 2018. Målet var å se nærmere på bransjen som kilde til forsøpling og mulige årsaker til forsøpling fra bransjen. Resultatet av seminaret er sammenfattet i en egen rapport.

Seminaret ble gjennomført med tilskudd fra Miljødirektoratet.

6.6 RAPPORTER

Hold Norge Rents arbeid skal være kunnskapsbasert, og vi har også som mål å sikre at alt arbeid mot forsøpling i Norge skal ta utgangspunkt i kunnskap om avfall på avveie. I denne forbindelsen legger vi ned betydelige ressurser i arbeidet med å analysere data og formidle resultatene av dette arbeidet.

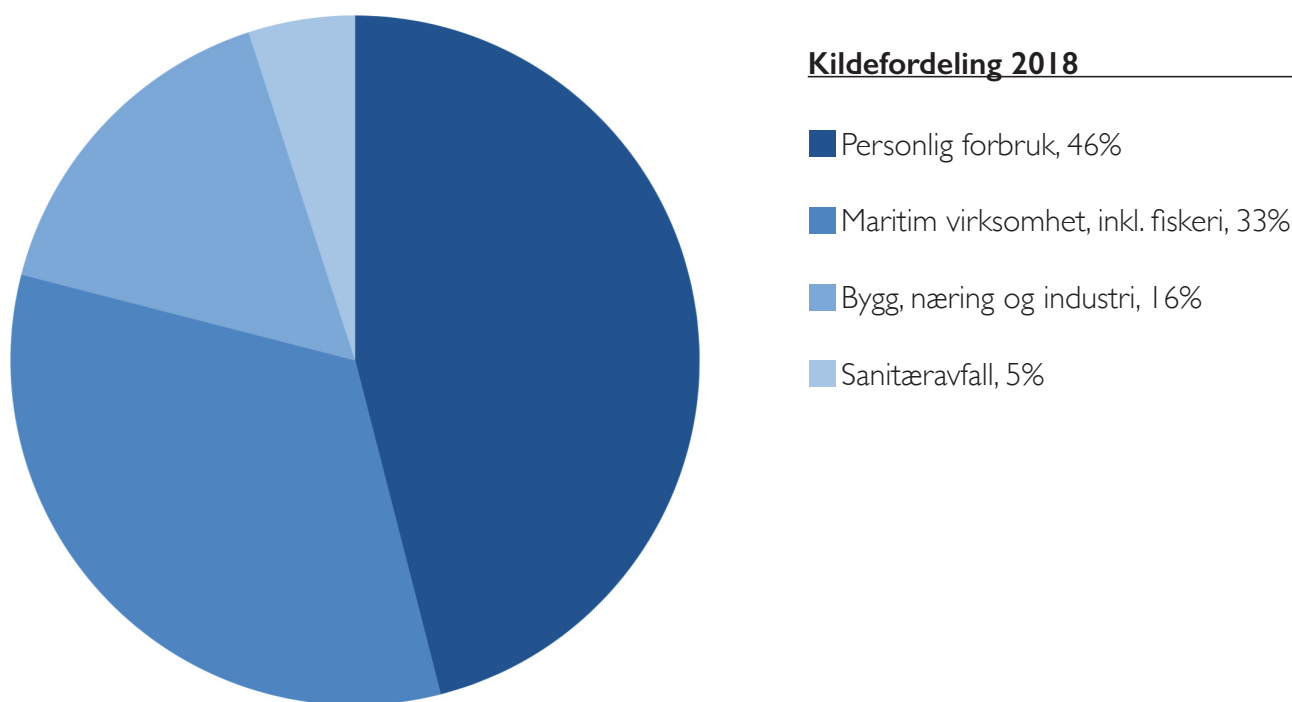
STRANDRYDDERAPPORTEN 2018

Strandrydder rapporten er Hold Norge Rents viktigste publikasjon. Rapporten oppsummerer strandryddeåret og presenterer statistikk om ryddeaktivitet og funn. I tillegg inneholder rapporten en analyse som peker på mulige kilder og årsaker til marin forsøpling i Norge.

Hold Norge Rent bruker ca. to måneder på å utarbeide denne rapporten som presenterer Norges mest helhetlige analyse av data samlet inn på bakgrunn av frivillige ryddeaksjoner og tilhørende aktivitet. Ryddeportalen danner utgangspunktet for rapporten, men Hold Norge Rent henter også inn data fra en rekke andre kilder til denne rapporten.

Uidentifiserbar plast topper fortsatt funnlistene i Norge. For øvrig kommer EPS (isopor), små taubiter og drikkeflasker/drikkebokser høyt opp på funnlisten langs kysten. EPS (isopor) og drikkevareemballasje kommer også høyt opp på funnlisten langs vassdrag og innsjøer, men her kommer sneiper på topp. Under vann ligger drikkevareemballasje også øverst på funnlisten.

2018-resultatene viser for øvrig at ca. 46 prosent av funnene stammer fra personlig forbruk. Avfall fra maritim sektor, som inkluderer fiskeri, akvakultur, fritidsfiske og havner, står for rundt 33 prosent av funnene. Rundt 16 prosent kommer fra bygg- og anleggsvirksomhet eller industri, og om lag fem prosent er sanitæravfall som antas å stamme fra renseanlegg.

ARBEID MED ANDRE RAPPORTER

I 2018 startet HNR også arbeidet med en Policy Brief for Nordisk ministerråd i forbindelse med vårt nordiske samarbeidsprosjekt Nordic Coastal Clean Up og med en rapport om forsøpling langs vassdrag og innsjøer i Norge. Begge disse rapportene publiseres i løpet av 2019.

3 Små tau er en sammensatt kategori, og foreløpige analyser i regi av blant andre Mepex og Hold Norge Rent tyder på at dette i hovedsak er tau- og garnrester så vel som bøtekapp som kommer fra fiskeri- og oppdrettsnæringent

7. INTERNASJONALT ARBEID

Hold Norge Rent samarbeider tett med våre søsterorganisasjoner i Norden og er medlem av Clean Europe Network som er en medlemsorganisasjon for aktører som arbeider mot forsøpling i Europa. I tillegg er Hold Norge Rent tilknyttet det internasjonale miljøet gjennom Ocean Conservancy, medlemskap i Global Partnership on Marine Litter (GPML) og som Norges representant i Internasjonal Waste Platform.

Målet er å bidra til kunnskapsutveksling, samt mer dialog og bedre koordinering av arbeidet mot marin forsøpling både regionalt og globalt.

7.1 NORDISK SAMARBEID

Nordic Coastal Clean Up, eller Nordisk strandryddedag, ble gjennomført for andre gang i 2018. Prosjektet skal først og fremst bidra til mobilisering av frivillige til rydding av marint avfall og til kunnskaps- og erfaringsoverføring på tvers av landegrensene.

Partnerne i prosjektet er Hold Danmark Rent, Håll Sverige Rent, Landvernd (Island), Pidä Saaristo Siistinä ry (Finland), Ringras (Færøyene), CSR Grønland og Natur & Miljö (Åland), i tillegg til Hold Norge Rent. Gjennom prosjektet har prosjektgruppen lyktes med å sette marin forsøpling og frivillig opprydding av marint avfall på dagsorden i hele Norden⁴.

Kartlegging av nordiske referansestrender er en sentral del av prosjektet. Alle landene kartlegger tre kystområder eller strender i henhold til den nordiske kartleggingsprotokollen utviklet av HNR i samarbeid med Pidä Saaristo Siistinä ry.

Protokollen har 20 ulike avfallskategorier som registreres etter kartlegging i transekt på 100 x 10 meter. Tallene er basert på antall enheter funnet, og i protokollen er det mulig å anslå andelen av avfallet som har opphav fra utenlandske kilder.

Tau, matvareemballasje og korker/lokk er topp tre funn i Norden i 2018-kartleggingen, i tillegg til uidentifiserbare plastbiter.

⁴ Grønland og Åland ble med for første gang i 2018.

I 2018 koordinerte Hold Norge Rent også en nordisk workshop for de nordiske øystatene (Island, Grønland, Færøyene og Åland) på oppdrag fra Nordisk ministerråd. Grønland deltok dessverre ikke. Målet med workshopen var kunnskaps- og kompetanseoverføring så vel som å kartlegge utfordringene til de nordiske øystatene. Resultatene fra denne workshopen presenteres i en egen rapport.

Prosjektet ble gjennomført med tilskudd fra Nordisk ministerråd.

Prosjektgruppen i Nordic Coastal Clean Up. Foto: Kine Martinussen.

7.2 LET'S CLEAN UP EUROPE

Let's Clean Up Europe er en europeisk kampanje som fokuserer på frivillig opprydding av både landbasert forsøpling og marin forsøpling. Kampanjen kjøres i regi av EU.

Hold Norge Rent er koordinator for Let's Clean Up Europe i Norge og rapporterer inn tall fra Norges ryddeaksjoner i mai til EUs sekretariat for denne kampanjen, men det finnes dessverre ikke samlet statistikk for Let's Clean Up Europe 2018.

Denne kampanjen engasjerer bredt i Europa, men HNR har begrenset Norges deltakelse til innrapportering av statistikk fra kampanjeperioden som er mai.

7.3 INTERNATIONAL COASTAL CLEANUP (ICC)

Den internasjonale strandryddedagen er en verdensomspennende kampanje som arrangeres hvert år i regi av Ocean Conservancy, og Hold Norge Rent er koordinator for denne kampanjen i Norge.

Hold Norge Rent mobiliserer til ICC i forbindelse med Hold høsten ren, og vi rapporterer inn tall fra Norge til den internasjonale strandrydderapporten.

Topp fem funn internasjonalt i 2018⁵ var som følger:

1. Sneiper
2. Matvareemballasje
3. Sugerør/rørepinner
4. Engangsbestikk
5. Plastflasker

7.4 WORLD CLEANUP DAY

World Cleanup Day ble arrangert for første gang som en global kampanje i 2018.

Hold Norge Rent ble invitert til å ta ansvar for denne kampanjen i Norge. Vi kunne dessverre ikke takke ja til dette fordi det ikke fulgte midler med ansvaret og grunnet utfordringene knyttet til rydding av eierløst avfall som ikke kan defineres som marin forurensning.

I Norge ble World Cleanup Day koordinert av JCI Norway. Hold Norge Rent hadde flere møter med representanter for JCI for å veilede og bistå med arbeidet. I tillegg deltok HNR på 10 km plogging under Oslo Maraton, som var en del av World Cleanup Day 2018 i Norge.

7.5 CLEAN EUROPE NETWORK (CEN)

Clean Europe Network er en medlemsorganisasjon for europeiske aktører som arbeider mot forurensning.

Hold Norge Rent ble medlem av CEN i 2016 og har deltatt i nettverket gjennom aktive bidrag inn i pilotprosjekter og på workshops.

I 2018 ble daglig leder for HNR, Lise Gulbrandsen, valgt som president for CEN, og hun leder nå nettverket som består av 14 europeiske land.

⁵ Ocean Conservancy: International Coastal Cleanup Report for 2018

7.6 STATSBEØK TIL KINA

Daglig leder, Lise Gulbrandsen, deltok i Norges delegasjonen til Kina i forbindelse med statsbesøket til Kong Harald og Dronning Sonja til Kina i oktober 2018.

Hold Norge Rent bidro til et seminar om marin forsøpling og satte fokus på frivillig opprydding og betydningen av folkeforskning. I tillegg møtte HNR en gruppe kinesiske NGOer som arbeider mot marin forsøpling sammen med representanter fra UD, delegater fra KLD og statssekretær Atle Hamar.

8. ANNEN AKTIVITET

I tillegg til Hold Norge Rents hovedaktiviteter har foreningen gjennomført en rekke andre tiltak og aktiviteter i 2016. Her følger en oversikt over et utvalg av disse.

8.1 RYDDEEKSPEDISJON MED S/S VEGA

I samarbeid med S/S Vega, NIVA, SALT og WWF arrangerte Hold Norge Rent en strandryddeekspedisjon i 2018.

Ekspedisjonen gikk tur/retur Oslo-Runde-Oslo i perioden 18. april til 10. mai, og vi besøkte følgende steder:

- ✓ Oslo
- ✓ Fredrikstad
- ✓ Kristiansand
- ✓ Bergen
- ✓ Runde
- ✓ Florø
- ✓ Haugesund
- ✓ Risør
- ✓ Kragerø

Avreisen fra Oslo ble markert med et avreisearrangement sammen med Ragn-Sells, NOVASOL, Oslofjordens Friluftsråd, Rusken, Indre Oslofjord Undervannsklubb og Spearos Oslofjord.

På hvert av stedene som ekspedisjonen besøkte, arrangerte vi aktiviteter i samarbeid med lokale aktører, og i Risør fikk ekspedisjonen besøk av Kronprinsparet som ble med oss ut på ryddeeksjon.

Strandryddeekspedisjonen ble gjennomført med støtte fra Ragn-Sells AS, Norges Sjømatråd, Orkla (Klar-serien) og Helly Hansen.

Ryddeekspedisjon med S/S Vega, sammen med Ragn-Sells og Kronprinsparet. Foto: Andreas Winter.

8.2 NRK-KAMPANJEN

I 2018 satte NRK fokus på plast i havet gjennom serien «Planet plast» og med innslag om marin forurensning i et bredt spekter av program både i radio og TV så vel som i kanalens nettbaserte medier.

NRK samarbeidet nært med Hold Norge Rent både i planleggings-, produksjons- og gjennomføringsfasen av denne satsingen, og i forbindelse med Strandryddeuka 2018 inviterte NRK til dugnaden «Hele Norge Rydder» i samarbeid med HNR.

NRKs satsing på marin forurensning gjennom hele 2018 førte også til større fokus på problemet i øvrige norske medier. Samtidig resulterte dette fokuset i et enormt engasjement over hele landet, og HNR opplevde en stor økning i antall henvendelser både fra enkeltpersoner, organisasjonslivet og næringslivet så vel som over 90 000 flere frivillige ryddere enn i 2017.

8.3 DELTAKELSE I OPPRYDDING

Hold Norge Rents administrasjon har gjennomført ryddeaksjoner i egen regi eller deltatt i andres ryddeaksjoner i følgende fylker i 2018: Oslo, Akershus, Vestfold, Østfold, Agder, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Oppland, Hedmark, Nordland og Troms.

Denne virksomheten gir oss viktig kunnskap om sammensetningen og omfanget av avfall på avveie i Norge og om hvilke utfordringer frivillige møter forskjellige steder i landet. Vi får også innsikt i kunnskapen til lokale aktører og mulighet til å komme i nærmere dialog med disse lokalmiljøene.

For øvrig danner disse ryddeaksjonene grunnlaget for videre metodeutvikling, videre utvikling av Ryddeportalen og kvalitetssikring av data.

8.4 DYPDYKK I PLASTHAVET

I samarbeid med Mepex ser Hold Norge Rent nærmere på det marine avfallet som samles inn av frivillige over hele landet. Målet er å få mer detaljert kunnskap om avfallet som samles inn.

Prosjektet ledes av Mepex, og i 2018 ble marint avfall fra 29 steder analysert. Avfallet kom primært fra ryddeaksjoner langs kysten, men også avfall fra dykkeaksjoner og fra innlandet langs vassdrag og innsjøer ble analysert.

Avfallet blir kategorisert på produkttype, utslippskilde, geografisk opprinnelse, alder og materialtype i henhold til en skreddersydd analyseprotokoll. Alle enheter har også blitt telt og veid. Dette resulterte i 3 500 registreringer av 80 000 enheter som til sammen veide 3 600 kg.

Prosjektet er toårig, og resultatene preesenteres når 2019-arbeidet er fullført.

8.5 DELTAKELSE I EKSTERNE PROSJEKTER

Hvert år mottar Hold Norge Rent forespørsler om å bidra til eller delta i en lang rekke prosjekter i regi av andre aktører, men grunnet begrensede ressurser tvinges foreningen til å takke nei til de fleste av denne typen forespørsler.

Her følger et utvalg prosjekter som HNR bidro til i 2018.

DOKKADELTAET

Dokkadeltaet våtmarkssenter tok initiativet til et prosjekt mot forsøpling i 2018. Prosjektet fokuserte blant annet på forsøpling fra landbruksnæringen, og Hold Norge Rent bidro inn i prosjektet som veileder.

I denne forbindelsen deltok vi blant annet på et seminar for landbruksnæringen, avfallsbransjen og lokale myndigheter der målet var å se nærmere på årsakene til forsøpling fra denne næringen, samt å identifisere mulige løsninger.

MARP

Hold Norge Rent sitter i referansegruppen for NORUTs prosjekt MARP (Marine Pollution in the Arctic: origin, status, costs and incentives for Prevention), og i denne forbindelsen deltok foreningen blant annet på feltarbeid i Russland i 2018.

SAMARBEIDSMØTE NORGE/RUSSLAND

Hold Norge Rent deltok i Klima- og miljødepartements delegasjon til Russland i forbindelse med det norsk/russiske samarbeidet mot marin forsøpling. HNR presenterte vårt arbeid med frivillig opprydding og folkeforskning.

8.6 ORGANISASJONSUTVIKLING

Hold Norge Rent er en nettverksorganisasjon som inviterer til dugnad mot forsøpling gjennom medlemskap i foreningen. Vi arbeider målrettet for å bygge opp nettverket og for å være en ressurs- og kunnskapsarena for aktører som ønsker å bidra til arbeidet mot forsøpling.

I 2018 fortsatte Hold Norge Rent satsingen på medlemsverving og på medlemspleie. Antall medlemmer vokser gradvis, og vi ser at stadig flere aktører viser interesse for å bidra til arbeidet mot forsøpling.

Hold Norge Rent har som mål å skape møteplasser for medlemmene, samt holde medlemmene løpende oppdatert med relevant informasjon. Årsmøtet fant sted 24. april, og høstmøtet for medlemmer fant sted 13. november.

Medlemsverving er en viktig del av Hold Norge Rents virksomhet. Arbeidet krever langsiktig og målrettet innsats for å lykkes. Målgruppene for vervearbeidet er kommuner, avfallsbransjen, miljøbevegelsen, friluftslivet og relevante bransjeorganisasjoner, stiftelser, institusjoner og bedrifter.

I løpet av 2018 rekrutterte Hold Norge Rent 20 nye medlemmer.

9. ADMINISTRASJONEN

Hold Norge Rent flyttet inn i egne lokaler i Nedre Vollgt. 9 i Oslo 1. september 2018, men foreningen deler fortsatt fellesarealer og tekniske tjenester med Avfall Norge.

Ved inngangen til 2018 hadde Hold Norge Rent fire faste fulltidsstillinger, en ledig stilling, to deltidsstillinger og en prosjektmedarbeider på engasjement:

- ✓ Lise Keilty Gulbransen (daglig leder)
- ✓ Mari Mo Osterheider (fagleder for land og nasjonale program)
- ✓ Ledig⁶ (fagleder for marin forsøpling og internasjonalt arbeid)
- ✓ Fanny Pindsle (prosjektleder for opprydding)
- ✓ Kine Martinussen (kommunikasjonsansvarlig)
- ✓ Ingrid Zimmermann (prosjektmedarbeider Strandrydderappen)
- ✓ Yvonne Olsen (prosjektmedarbeider ryddepakker)
- ✓ John Harald Sand (prosjektmedarbeider Refusjonsordningen)

⁶ Joachim Engelstad ble ansatt i denne stillingen med tiltredelse 1. februar 2019.

10. ÅRSREGNSKAP

Inntekter	NOK
Medlemskontingent	596 000
Prosjektinntekter	8 771 415
Sponsorinntekter	1 795 412
Statstilskudd	1 218 000
Diverse inntekter	568 432
Sum inntekter	12 949 259
Kostnader	NOK
Prosjektkostnader	7 478 977
Lønn m.m.	3 113 932
Driftskostnader	2 034 211
Sum kostnader	12 627 120
Driftsresultat	322 139
Finansinntekter og finanskostnader	NOK
Annen renteinntekt	2 882
Annen finansinntekt	83
Annen rentekostnad	797
Annen finanskostnad	1 672
Resultat finansposter	497
Årsresultat	322 636
Overføringer	
Avsatt til annen egenkapital	322 636
Sum overføringer	322 636

Regnskapet er revidert av statsautorisert revisor Jan Olaf Poulsen, Mazars Revisjon AS.

HOLD NORGE RENTS HOVEDSAMARBEIDSPARTNERE I 2018

TILSKUDD, STØTTE OG GAVER 2018

Klima- og
miljødepartementet

hold
Norge
rent